

PROJEKT 72 – p 20 / AKTION - 2015
NOVÉ TRENDY V URBANISMU – OD KOMPAKTNÍHO MĚSTA K SMART CITY,
VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ GRAZ - BRNO
STRUČNÁ ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

Předkladatel: Doc.Ing.arch.Karel Havliš Ústav navrhování, Fakulta architektury VUT
Partner: Ass.Prof. Dipl.-Ing. Dr.techn. Zancanella Johann a Arch Dipl. -Ing. Ernst Rainer
Städtebau Institut, TU Graz

Trvání projektu od února 2015 do konce listopadu 2015 (respektive 10. prosince 2015)
Schválená podpora projektu 72 – p20 AKTION 2015 byla 7 260,- EUR a 96 000,- Kč

Program projektu 72 – p 20 / AKTION - 2015 byl připraven jako nová řada aktivit spolupráce mezi TU Graz a Fakultou architektury VUT v Brně. Nové téma a nový název projektu metodicky navazoval na podobné aktivity z dřívějších let (především 2013-14).

Třídenní pobyt účastníků z TU Graz (15 studentů + lektor Johann Zancanella) v Brně 19.-21.3.2015 zahájil program schváleného projektu. Mezinárodní workshop studentů byl doplněn přednáškami českých pedagogů a tradiční návštěvou Vily Tugendhat. Téma workshopu bylo současně zadáním pro letní semestr předmětu „Urbanistické navrhování“ v bakalářském studiu Fakulty architektury TU Graz. Pro řešení území semestrální práce byla zvolena lokalita brownfields v Brně – Králově poli. Lektori Fakulty architektury (Karel Havliš a Max Wittmann) se zúčastnili závěrečné prezentace ateliérových prací studentů koncem června. Tato návštěva nebyla hrazena z projektu AKTION.

Program pokračoval až na začátku zimního semestru (1. - 3. 10. 2015) exkurzí studentů a lektorů z Fakulty architektury z Brna do města Graz (35 studentů + 5 lektorů). Cílem bylo seznámit se s prezentovanými teoretickými východisky výzkumu SMART CITY na TU Graz, které jsou postupně aplikovány v reálném prostředí města Graz.

Termín na začátku října 2015 byl zvolen proto, aby hlavní cíl exkurze, řešení lokality s programem SMART CITY GRAZ byly metodickou ukázkou pro navazující výuku na Fakultě architektury VUT v zimním semestru v magisterském studiu. Modulové téma SMART CITY (ateliérová výuka pro tři semestry s diplomovou prací) si zvolili 4 studenti. Pro doprovodný modulový seminář M5Z se zaregistrovalo 28 studentů (kontaktní výuka 48 vyučovacích hodin v zimním semestru).

Exkurze se uskutečnila podle plánovaného programu soustředěného na území města Graz. Znovu se podařilo uskutečnit návštěvu Institutu Designu na FH Joanneum, kde jsme byli seznámeni se strukturou a zaměřením studia. Navštívili jsme také pracovny, ateliéry a výukové dílny.

Exkurze byla zaměřena především na transformaci postindustriálního území Graz – West.

Informace o výzkumu SMART CITY, o již realizovaném projektu ECR+ podal na místě Ernst Rainer, který koordinuje tři dílčí výzkumné projekty SMART CITY GRAZ na území Graz-West.

Ernst Rainer, který se osobně podílí víc než 10 let na aplikovaném urbanistickém výzkumu TU Graz, představil také nové strategie a plánovací metody SMART CITY, které navazují na dříve realizovaný výzkum. Znovu zaujal uskutečněný pilotní projekt ECR+ na jihu bývalého průmyslového areálu pivovaru Reininghaus, který byl komplexně prezentován již v dokončené podobě.

Většina lokalit, kde se tyto nové strategie začínají aplikovat, jsou součástí transformace postindustriálního území Graz-West. Dlouhodobá systematická teoretická práce propojená s reálnou přestavbou již nefungujících průmyslových areálů je příkladná právě pro město Brno.

Program posledního dne byl zaměřen na energeticky šetrné obytné soubory se sociální výstavbou bytů a malé soubory komunitního bydlení ze začátku devadesátých let.

Klíčovou aktivitou projektu 72 – p20 AKTION 2015 se stal mezinárodní studentský workshop v Brně.

Workshop se uskutečnil 12. – 16. října v Metodickém centru moderní architektury v areálu Vily Stiassny v Brně. Téma workshopu „URBÁNNÍ POTENCIÁL PROMĚNY AREÁLU BRNĚNSKÝCH VELETRHŮ“ se stalo námětem pro vzorovou aplikaci strategií a taktik SMART CITY.

Společnou metodickou garanci a lektorské vedení workshopu zajistili Karel Havliš (FA VUT) a hostující lektor Ernst Rainer (TU Graz). Účastníci workshopu byli studenti Fakulty architektury VUT, studenti architektury Fakulty Stavební VUT, studenti architektury FA STU Bratislava, aktivisté a komunální politici Města Brna (aktivní účast v celém programu 18 studentů a 4 lektori). Program byl zaměřen na kultivaci a transformaci areálu BVV, aktivní začlenění do života města Brna na principech SMART CITY. Cílem bylo hledat nové iniciace podporující udržitelnou proměnu města a jednotlivých fragmentů dotčené městské čtvrti a efektivní využití areálu. Výsledné teze z workshopu ve formě výstavních posterů na závěrečné prezentaci byly připraveny pro veřejnou diskuzi. Plánovaná účast zástupců města nebyla v plánovaném čase pro závěrečný večer uskutečněna. Proto bylo rozhodnuto zopakovat veřejnou prezentaci výsledků později. Reálný termín prezentace byl posunut až na 9. prosince 2015. Závěrečná prezentace studentských iniciativ workshopu spojená s iniciační přednáškou Ernsta Rainera SMART CITY přednesenou v angličtině se uskutečnila symbolicky přímo v areálu BVV. Prezentace se kromě organizátorů a studentů zúčastnili pracovníci BVV, komunální politici Města Brna i pracovníci Magistrátu MB angažovaní na strategii města (aktivní účast 36 osob). Program projektu 72 – p 20 / AKTION - 2015 byl závěrečnou prezentací ukončen. Možné pokračování tématu v jiné formě se připravuje už společně se zástupci Města Brna. První aktivitou je účast na konferenci SMART CITY DAYS začátkem března 2016, na kterou byli pozváni zástupci Města Brna i zástupci Fakulty architektury VUT v Brně. Nový program AKTION pro rok 2016 zatím není upřesněn, očekává se organizační změna ve vedení Institutu für Städtebau na TU Graz. K podání nového návrhu projektu AKTION s tématem SMART CITY zřejmě využijeme pozdějšího termínu v roce 2016.

Vypracoval: Doc. Ing. Arch. Karel Havliš